

D R E S D A

MISNIA regio Superioris Saxoniae insita, inter Salam & Albim posita est, & à Mesia lacu, ad quem olim fortasse eius incolae habitauerunt, aut à Misna vrbe, nomen accepit, cui opinioni Georgius Rithaimerus in sua orbis descriptione libentius accedit. Inter alias vrbes DRESA M habet, aspectu, situq; amoenissimam, quae firmissimo murorum circuitu, foueis, propugnaculis ad hostium propellendos insultus probe munita, tum etiam publicorum aedificiorum, aliarumq; priuatarum aedium singulari nitore, cum praecipuis Misniae urbibus decertat. Eam Albis inclytus Saxoniae fluuius, Rheno conferendus, allabitur, cuius margines coniungit, habens in citeriore latere Dresam antiquam, frequenti habitatione celebrem. Quod ad loci aerisq; salubritatem attinet, eam quidem exuberans soli fertilitas, grataque coeli clementia, tantam suppetat, ut Illustrissimi Saxoniae Duces, Principes, Electores ad hanc potissimum urbem commigrarent, multisque alijs florentissimis ditionis suae ciuitatibus relictis, in hac perpetuam vitae sedem, & domicilium fixerint. Qua occasione, arx omnium sanè iudicio, qui eam viderunt, magnifica, Dresam exornat, quadrato & secto ad regulam saxo, ingenti sumptu constructa, & opportunis ad defensionem muris, machinisque mirè exculta, atque conspicua. Est & hic Armamentarium Illustrissimi Saxoniae Ducis, omni armorum ac machinarum genere, globorum item, ac pulueris maxima copia instructissimum. In quo thoraces ferrei, & permulta cataphractorum corpora, ceteraque bello necessaria, singulari diligentia ac cura asseruantur. quibus bene plenus amplissimusque exercitus, contra quoscunq; motus, subito armari, ac instrui potest. Quod si hoc loci, Scorpiones, Falcones, Mortarios ruptores, aliaque stupendae magnitudinis, ac ponderis tormenta muralia, eorumque nitorem ac formas enodatè recensere voluero, vereor, ne veritatis me limites egressum existiment, qui tantum, tamq; magnificum rerum bellicarum apparatus nunquam viderunt. Illud interim constanter affirmo, non vllum in vniuersa Germania armamentarium reperiri, quod huic Dresensi non deferat palmam. Territorium huic vrbi vicinum, ob latam agrorum fertilitatem, quocunq; oculos verteris, amoenissimi horti, arboribus, herbisq; generosis culti, exornant, in quibus parietes reticulati, variorum fructuum vbertate, magna cum voluptate spectantium, latissimas consistaque areas cingunt.

L I P S I A

LIPSENSIS ciuitas, asserente Munstero, in Ositia, vulgò Ostland, aut, ut alij volunt, in Misnia posita, (est enim hoc posterius vocabulum laxius priori, & vtraque terra vni paret domino) non est vrbs admodum ampla, sed tamen talis, quae sua angustia etiam amplas Germaniae, maximè Principum exuperat ciuitates. Abundant ibi mercatores, qui varia & continua exercent commercia, idq; ter per annum in ipsa ciuitate, sicut quidam de nundinis eius loci, hunc in modum scripsit: Mercibus augetur ter Lipsia magna quotannis. Est ornata magnificis aedibus, quae in vniuersum lapideae sunt, intus tabulatae, & foris miro artificio ac maiestate depictae, atq; ob aequalitatem structurarum & pulchrum ordinem, miram inter se habentes concordiae rationem. Habet Senatum, qui non ex opificum indocta turba, sed ex doctis collectus est viris, è quorum autoritate & iudicio, Misnensium, Duringorum, & inferioris Saxoniae ius pendet. Nam mittunt hi ad eos dubias quasq; extricandas causas. Passum est hoc oppidum anno Christi M. D. XLVII. grauem iacturam, quando sexta die Ianuarij coeptum fuit oppugnari per Ioan. nem Ducem Saxoniae, Principem Electorem. Tunc enim exusta fuerunt suburbia, bombardarum ictibus deiecta moenia, turres concussae, domorum tecta dissoluta, castrum ciuitatis multum deformatum, obsidio in magno frigore continuata ad XX. dies, & tunc hostis re infecta coactus fuit discedere. Vniuersitate, quae ex Pragensi anno salutis M. CCCC. VII. initium sumpsit, Lipsia claret. Quia enim Germani nouam Hussitarum doctrinam, quae Pragae in Bohemia oriebatur, repudiabant, vno die supra duo millia discipulorum magistros secuti, apud Lipsiam Misniae urbem, trium dierum itinere à Praga distantem, vniuersale studium erexere. Cuius initium atq; progressum Aeneas Syluius, post Pius eius nominis II. prolixius tractat, cap. 35. lib. historiae Bohemicae. Hanc Vniuersitatem Erasmus in Epistola ad Georgium Saxoniae Ducem, inquit eius auspicijs, ac munificentia, solennibus studijs & politioris literaturae ac linguarum accessione florere. Eam Petrus Mosellanus Graecarum litterarum professione illustrauit. Scribit Aeneas Syluius: Cum Leonardus quidam eques, & nobilis, cognatum suum, qui Lipsiae bonis litteris operam dabat, salutaturus, aduenisset, quassissetq; uti valeret, & quem in bonis literis progressum fecisset, vnus è commilitonibus respondit: Optimè quidem se amicus tuus gerit, quia inter mille & quingentos, hic vnus bibendi palmam obtinet.